

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Družbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicationem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Družbicki, Societatis Jesu, Tractatus De Brevissima Ad
Perfectionem Via: Hoc Est, De Perenni divinæ voluntatis intentione,
executione, apprehensione

Družbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066340

Considera I. Quid sit voluntas Dei secundum se?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45352

impellere, aut impelli à Deo flagitare. Ne longitudo fastidiosa sit, octo in dies ferme distribui poterit Meditatio, idque hoc ordine quo & scribetur.

1. De voluntate Dei secundum se.

2. De Voluntate Dei quoad Deum; non quòd ista re distinguantur, sed quia consideratione nostrâ distinguuntur.

3. De Voluntate Dei quoad Christum Dominum.

4. De Voluntate Dei quoad nos, seu quid sit in nobis?

5. De Voluntate Dei, quid exigit à nobis?

6. De Substantiâ Intentionis & Exercitationis Divinæ voluntatis, deque proprietatibus ejus Intentionis.

7. De excellentiâ, perfectione, effectis hujus exercitii.

8. De modis reddendi hoc studium familiare, deque affectibus, quibus hæc exercitatio peragenda sit. Priores quinque partes tradam fufius; in reliquis remittam me fermè ad jam supra dicta; ut quid enim repetam? Ad rem jam accedo.

CONSIDERA I. *Quid sit Voluntas Dei secundum se?*

I. Dei Voluntas in se, & secundum se spectata, est ipsemet omnino Deus: quidquid enim in Deo est, Deus est: consideratur autem & concipitur, ut aliquid aliud à Deo; vel propter opera quæ facit extra Deum: vel propter expo-

F 5

sitio-

93.

3142
xi
v. usq.
v. l
V
5

fitiones sui modosque, quibus se explicat ad
notitiam nostram, quos constat non esse Deum
vel propter similitudinem nostræ voluntatis, quæ
aliud est ab animâ, & in quâ aliud est potentia,
aliud actus: nos autem divina creatorum instar
percipimus, cum tamen in Deo volendi vis sit,
potentia non sit, vis autem semper actualis, sem-
per in actu, eoque unò, nec à Deo distincto; se-
enim ipso Deus vult, quidquid vult.

Ex quo ego *primò* magnam quandam, &
miram mihi de hujus voluntatis naturâ opinio-
nem formabo: ut quæ imperceptibilis incom-
prehensibilisque sit, planè sicut & ipse Deus,
cum quo illa unum est.

2. Conabor etiam corrigere usum meum
cogitandi de voluntate DEI, & eam non ut
quid diversum à DEO, sed ut DEUM ipsum
concipere contendam. 3. Denique orabo hanc
ipsam Sanctissimam Voluntatem Dei, ut ipsa
cogitationes meas de se corrigat, meque digne
de se cogitare faciat.

93.

II. Quemadmodum velle, est actus appeti-
tus rationalis in bonum tendentis. ita voluntas
Dei nil est aliud, quàm actus appetitus Divini, ex
summa ratione, Sapiaque procedens, in bo-
numque tendens. Bona enim volumus, & ma-
lum ut tale, nemo vult: Sed objectum volunta-
tis est bonum tantum: quia ergo Deus quidquid
vult seipso vult, sequitur quod Deus seipso in
Deum tendat, & ipse sit appetitus boni. fitque
ejus naturâ bonum appetere, & denique quòd sit
actus bonum appetens. Cum vero talis sit actus,
quale ejus objectum, talisque sit appetitus, qua-
le id

le id quod appetit: sequitur etiam Deum bonum esse actum, bonumque appetitum, siquidem bonum appetit: quod si appetat summum bonum, sequitur etiam esse ipsum summum bonum.

Ex his autem discam, quanta & quàm bona res sit Bonum appetere. Per hoc enim redditur bonus appetens: Certe hoc tanti facit Deus, ut per seipsum, seu seipso bonum appetat, & velit, ipseque sit Voluntas boni. hinc proponam avertere mentem meam voluntatemque semper à malo, bono autem illam applicare. Hinc etiam discam, Voluntatem Dei bonam esse, siquidem bonum appetit, & vult; & quidem tam bonum esse, quàm bonum est id quod appetit. Hoc autem quale sit, jam videbo.

III. Deus non tantùm vult bonum, nec tantùm vult illud semetipso, ita ut suum velle sit ille ipse: sed etiam vult summum bonum, quo scilicet, nullum honestius, sincerius, majus, perfectius; hoc est, vult semetipsum? Nullum enim aliud summum bonum est, præter ipsum Deum, & nullo alio potest gaudere, aut agere, aut egerere, nisi summo, cum sit summus, & in appetendo Sapientissimus: non sapienter autem appeteret, si minus bonum, quàm ipse sit, appeteret; quin minore bono, quàm ipse sit habito, nunquam appetitum suum expleret; quippe majoris boni capax esset, & non haberet, ideòque miser esset. Pro quo, Nota; quòd si Deus non nisi summum bonum vult, sequitur, quòd quando vult, ut ego silentium v. g. servem, aliudve quid simile, in oculis meis vile & leve faciam, tunc etiam Deus summum bonum velit. Nunquid ergo fer-

vari

vari silentium à me, summum Dei bonum est. Est omninò ex parte motivi Divini. Deus enim omnia quæ vult, propter se vult, & non tam alia quàm seipsum in aliis attendit & vult: proinde quando meum silentium vult, seipsum in meo silentio vult; ipse autem sibi summum bonum est. Vide ergo, ô anima, quantum bonum silentium tuum est, quod Deus à te vult: summum bonum Dei in eo est; & ero tam impius in Deum, ut illi denegem? ô quò affectu, quâ curâ, quâ diligentia, hæc minuta quamvis, facienda essent, si oculi quibus hæc videantur, essent!

Atque ita hinc colligam 1. Hæc omnia unum & idem esse in præsentem, Deum qui vult, voluntatem quâ vult, Bonum quod vult; hæcque omnia summa & perfectissima esse. 2. Colligam quòd quando Deus vult summum bonum, vult seipsum, & suam voluntatem. 3. Colligam Quod quando Dei voluntas vult summum bonum, vult ipsum Deum, & vult semetipsam. & consequenter, Colligam 4. Voluntatem Dei multis de causis dici Dei voluntatem. 1. Quia in Deo est. 2. Quia Deus est. 3. Quia Deus per illam vult, quidquid vult. 4. Quia Deus per illam non aliud sed seipsum vult. 5. Quia Deus per illam vult & habet illam ipsam, ideòque ejus est, quia illam vult, & habet illam, per ipsam voluntatem: Voluntas enim Dei est suiipsius volitio. 5. Denique Colligam Voluntatem Dei esse summum bonum: Est enim Deus, qui est summum bonum: quàm ego beatus, si voluntate Dei poteram quantopere illam æstimare, amare, appetere, quærere.

rere, ambire, venerari debeo? quantum meum bonum hanc voluntatem nosse, gustare, exequi!

IV. Deus nunquam sine suâ voluntate est. Etenim vita in Voluntate ejus, semperque vult aliquid, quia semper est quod velit, nempe ille ipse; neque vult alteri nisi sibi, & ita vult semper, semetipsum sibi; neque vero otiosè, & steriliter vult, sed efficaciter; quare sicut perpetuo se sibi vult, perpetuò se sibi dat, & cum sit summum bonum, summum bonum sibi dat; semper ergo gaudet, potitur, fruitur summo bono, estque semper beatus; & cum hoc à voluntate habeat, summi ætimat hanc suam voluntatem, semper illam implet, & per illam seipso tanquam summo bono fruitur. Fruitio enim & gaudium est actus voluntatis circa bonum præsens; atque ita Deus suâ voluntate vult sibi, summum bonum, confert, fruitur.

Ex quo Colligam immensam quandam hujus voluntatis bonitatem. 1. Quia cum amet, & velit summum bonum, summè bona ipsa est; talis enim actus est, quale objectum ejus. 2. Quia Deo est causa & origo summi boni, per illam enim Deus dat sibi summum bonum, cum, ut dixi, efficaciter illud sibi velit, & Dei velle sit posse, sit facere. 3. Quia facit Deum beatum. 4. Quia est ipsa fruitio summi boni, atque beatitudo Dei. Ultra inde colligam, quantum sit bonum, hanc Dei voluntatem efficaciter exequi; ecce enim, quia Deus illam exequitur, summum bonum habet, & beatitudinem: Si ergo etiam ego illam exequer beatus summo bono essem. quocirca illam exequi semper efficaciter proponam.

V. DEVS

95.

1112

xi

1112

111

V

96.

V. DEUS est actus purus. Semper ergo agit. Actus enim est id, quo aliquid fit, seu, quo aliquid actu est. Semper ergo Deus voluntatem suam (etsi semper existentem) agit. Estque in Deo actus voluntatis semper. Semper ergo Deus vult & quia nil aliud vult, quàm bonum, id est, seipsum, quem tamen semper habet: ideò Deus semper habet bonum, quod vult & tamen semper vult id quod habet; ex eo, quia semper bonum quod vult, habet, beatus est: quia vero semper vult quod habet, summum esse bonum quod vult, ostendit, utpote, quod nunquam fastidiatur, quod nunquam satis appeti possit, circa quod recte voluntas semper occupetur, & quod summæ Voluntatis capacitatem, sufficienter, semper, adæquatè occupet: tale denique quod ille contentus sit, & quod habere semper velit.

Ex quo ego Colligam. 1. Quod si Deus semper suam agit voluntatem, & ego nunquam debeam à Divinâ voluntate agendâ cessare, præsertim cum Deus illam agat semper perfectissimè, ego autem cum tot imperfectionibus, ut merito debeam semper in eâ perficiendâ occupari. 2. Quod si Deus habet hoc totum quod vult: ego quoque si Dei voluntatem fecero, totum habebō, quod voluero. 3. Denique colligam, quod si Deus hoc vult, quod jam habet, cupiam & ego nunquam Dei voluntate fatigari, sed semper illam cupiam facere; nec mihi molestum, leve, turpe, parvum erit facere, quibus Deus non eget, sed satis erit mihi Dei voluntatem, ut ea sint, fecisse: sicut Deus etsi habet quod vult, vult tamen quod habet, quia illum delectat velle: ita

ego

ergo agi
no aliqu
tem suam
e in Deo
Deus vult
est, scilicet
eò Deus
nen semper
aper bonum
ia verum
e bonum
nunquam
offit, cit
etur, &
sufficien
ique quo
r velit.
si Deus
nunquam
re, præ
Etissime,
t merito
pari. 1.
vult: ego
m habe
m, quod
am & e
l semper
n, leve
s non e
at ea sint,
vult ta
elle: ita
ego

ego et scio nil prodesse Deo opera mea, volo
tamen illa facere, tantum quia illa vult Deus, &
quia hoc illi placet.

VI. Deus quidquid est in Creaturis perfe-
ctionis, totum habet in se modo perfectissimo,
seclusis imperfectionibus; unde etiam hoc, quod
in Creaturis Voluntas est & velle, habet DEUS
in se modo perfectissimo. Volitio creata, seu
actus volendi, est actualis appetitio, tendentia,
propensio in bonum. in Deo ergo, vel potius
Deus ipse, est etiam vis & actus tendens in bo-
num, illudque appetens, & hic dicitur Dei vo-
luntas. Quare eatenus Deus dicitur Voluntas
Dei, quatenus scilicet est actus tendens in bo-
num, & appetens illud. Hic actus vel hæc ten-
dentia in bonum, quatenus se in se continet, &
quamdiu intra se est, vocatur Essentialis DEI
voluntas; estque necessarius actus; necessariò
enim Deus tendit in bonum, cum & tenden-
tia ista sit Deus & bonum illud non sit aliud,
quam Deus. Hæc ipsa tendentia in bonum qua-
tenus incipit se derivare & manifestare ad extra
in Creaturis, vel eas creando & condendo, vel
cum ipsis operando easque in suis operationibus,
ut & ipsæ quoque rectè in bonum tendant diri-
gendo, est vocaturque Dei voluntas ad extra:
& est actus liber, non enim necessariò erumpit
foras modis prædictis. Sed liberè, & quia ita
placet illi: Et condendo quidem creaturas pro-
dit se illo dictamine pratico, cui vel ipsum Nihil
obedit, *Fiat*. Operando autem vel cooperando,
& cooperationes dirigendo creatas, prodit se illo
dictamine etiam pratico, cui omnis creatura
existens

97.

3142

xi

v. 1500

v. 1

V

existens obedire tenetur, irrationalis quidem necessario, rationalis libere. scilicet. *Hoc fac.*

98.

Et loquendo de Creaturis rationabilibus, istud dictamen practicum, operationes dirigens dupliciter Deus ad extra prodit. 1. Intus pure. Homini v. g. ad cor solus soli loquendo, Voluntatemque suam ostendendo, & quid boni appetere declarando, idque tam clare, ut homo nullo modo dubitet Deum esse, qui sibi loquatur, Voluntatemque suam declaret; quippe qui intus experiat & gustet, & videat, non alium præter Deum esse, qui hoc velit, & se hoc velle, sibi ostendat. Atque hoc fit vel intellectum hominis illustrando, & dicitur Inspiratio, Illuminatio: vel voluntatem creatam pelliciendo, gustumque eius quod Deus velit (imò & aliquando ipsum, quem Deus de re volitâ habet) propinquant, & est Motio. quoquo autem modo fiat, sive per lumen, sive per gustum (ordinariè fit per utrumque) exinde Voluntas Dei Interna dicitur intus enim se & quasi clam, & furtim absque arbitris insinuat: ita ut possit homo dicere, se veritas susurri eius audiisse aure suâ.

99.

2. Prodit Deus voluntatem suam in illo dictamine (*Hoc fac*) foris per signa aliqua externa, ut per vocalia imperia, per leges scriptas, seipso, vel per Superiores, quoscunque legitimos, legitime latis, per consuetudines, per rationis lumen, per cursum naturæ. Et hæc dicitur Voluntas Dei externa. quia scilicet per externa signa se declarat, multis nota, communis. Primæ voluntatis finis est, Deus nude, ejus enim est Deo bene velle, Deum beare, Deum velle

Deum esse. Secundæ & Tertix Voluntatis, est etiam finis Deus ultimâ, sed non inude, verum per medias creaturas, ad quas Deus à se prodit propter se, & iterum ab illis redit ad se, illas deducendo ad se, sed tamen diverso modo. Nam secundâ voluntate prodit suaviter, occultatè, sine signis & strepitu, suum gustum de rebus dans creaturæ, & sic eam suisuavitate, & perfectione delinit, perficit, à creaturis aliis abstrahit, in se rapit: at tertiâ Voluntate, sensibilibiter manifeste agit, proditque se, ostendit legem, scripturam, usum, regulam, rationem, conscientiam appetit, opus exigit. ut juxta hæc fiat, ne ab his aberretur.

Ex his porrò ego discam, tripliciter Deum. Deique voluntatem attendere in meis operibus, & in meipso. 1. enim conabor, ut omnia hæc quæ Deus fieri vult, mandat, consulit, ostendit, faciam, propter hoc solum, quia Deus vult, & hoc ex præscripto Voluntatis externæ. 2. Conabor facere omnia, quæ Deus vult, non tantum quia ita in legibus præcipit, sed magis quia hoc delectat Deum, quando ita fit, & quia Deus gustum habet in hoc quod ista fiant, ut ergo Deus gustum hunc habeat vel quia illum habet, vel ut illum gustum ego experiar, faciam, nec ultra quidquam intendam. 3. Nec attendam legem, nec gustum experiri cupiam, aut excitare, sed conabor omnia facere, quia Deus est, abstrahendo ab hoc quid sit? ubi sit? sed hoc solum in operibus meis attendere volo (*Facio. ut Deus sit, quia est.*) Brevius; Conformabo me, vel externæ quam mihi DEUS præscribit, regulæ; vel interno de re gustui, & saporis, vel ipsi purè DEO, nihil admiscendo

V.P. Druzb. Op. II.

G

scendo

100.

1112

xi

1112

111

V

scendo in quopiam gradu mei lucelli, commodi
spei.

101.

Ex his etiam discam ita soli divino bono inherere, & placito, ut tamē etiam externa bona amem (sicut & voluntas Dei, ita est circa bona Dei, ut sit etiam circa nostra) sed non nisi juxta Dei solius solam nudamque voluntatem, & ita pro regulā voluntatis meæ, omnisque operationis meæ assumam mihi Dei voluntatem, aliquo modo et illis tribus spectatam, modò explicatis.

Ex his denique discam: Inspirationes & motus interiores procurare, observare, & exequi. Similiter discam, leges regulas, consuetudines communes aut privatas cognoscere, amare, exequi diligentissime, etiam minutissimas. Siquidem eadem in re, & in Substantiā voluntas Dei est quæ dicit: *Non occides*; & quæ *non otiose loqueris*: objectum diversum, at voluntas Dei eadem. S. Hieronymus in Ep. Jacobi ad vers. 10. *Quicumque autem totam legem servaverit, offendit autem in uno, factus est omnium reus*: sic habet. *Quare, non debemus aliqua precepta ejus, quasi vilium uniuscula & parva contemnere, sed imperantis in omnibus majestatem aspicere. ullum quippe mandatum Dei contempnibile nobis videri potest, si ejus semper cogitemus authorem.*

102.

Discam similiter, & ordinem universi: naturas rerum, earundem proprietates, omnes eventus, tanquam Dei voluntatem amabo, tanquam signa & expressiones divinæ voluntatis recognoscam & acceptabo; contentusque ero omnibus evenientibus, exequarque si quæ erunt exequenda. Hinc non erit mihi molestum, quod pluvia, aut æstus sit, quod ignis urat, quod spina

pungat

pungant, quod aqua frigefaciat, quod ventus flet, quod nox diei succedat, quod moriatur quis aut infirmetur, quod persecutiones boni patiantur, quod hoc vel iste, vel ille faciat, quod mihi hoc vel illud accidat, non accidat, &c. Sed in his omnibus geram me illo modo, quo de se testatur David. Ps. 30. 10. *Obmutui, & non aperui os meum, quoniam tu (Domine Deus. Tu ò adoranda Voluntas Dei mei hæc omnia) fecisti: quoniam tu in istis tibi complaces, quoniam hæc tibi sapiunt in hisque tu delectaris sapientissimè, & suavissime, & occultissime, & felicissimè: & denique quoniam tu es, qui es, & hoc quod es. Gaudeo quod hæc tua Sanctissima Voluntas fiat. supplico ut fiat hæc tua Sanctissima Voluntas, sicut in celo, sicut in teipso, ita & in terra, & in nobis, & per nos.*

CONSIDERA II. *Quid sit Voluntas Dei, & qualis quoad Deum?*

103.

I. Voluntas Dei est in Deo id, quo sibi Deus optimus est. Deus enim per hoc sibi optimus est, quia in nullâ re sibi deesse vult, neque deest, sed omnia bona sibi vult, omniaq; sibi confert, omnia sibi conservat, omnia bona sibi est: hoc autem habet Deus à suâ Voluntate, quâ tantum sibi boni vult Deus, quantum boni esse potest, tantumque boni sibi dat, quantum capere potest in omni genere. Bona est Sapiencia? dat illam cum summâ propensione, & alacritate atque gaudio Dei voluntas Deo, & dat tantam, quantam Deus capere potest. Bona est Bonitas? dat bonitatem cum summâ item alacritate & voluptate Deo, tantam, quantæ Deus capax est. Bona est pulchritudo?

1142
 xi
 : uscu
 : l
 V

